

Wpływ dyskursu o polityce imigracyjnej na wyniki wyborów parlamentarnych 2017 roku w Nowej Zelandii

Wstęp

Specyfika nowozelandzkiej polityki ogniskuje się wokół pierwszoplanowej roli decyzji politycznych podejmowanych przez członków partii politycznych w trakcie tzw. *caucus*, czyli zebrań partyjnych, na których podejmowane są decyzje wiążące dla członków partii zasiadających w Izbie Reprezentantów, co ma kluczowe znaczenie dla życia politycznego państwa. Za wtórną wobec tych decyzji należy uznać rolę Izby Reprezentantów, przez co nowozelandzki system polityczny ma charakter gabinetowo-parlamentarny¹. Taka swoistość nowozelandzkiego systemu politycznego w kontekście polityki imigracyjnej jest o tyle istotna, że to partie polityczne stają się jej głównym kreatorem. Jak wykazano na przestrzeni minionego stulecia, bez względu na ideologiczne „zakotwiczenie” nowozelandzkich partii politycznych, polityka imigracyjna była podporządkowana wymogom uzyskania przydatnej dla rozwoju gospodarczego Nowej Zelandii siły roboczej, z trwającym kilka dekad, aż do lat sześćdziesiątych XX wieku wykluczeniem niektórych grup potencjalnych imigrantów na tle rasowym.

Stwierdza się, że nowozelandzka polityka imigracyjna posiada cechy charakterystyczne dla technopolu², czyli przede wszystkim: skrajną racjonalizację działań w sferze publicznej, profesjonalizację polityki, odejście od wartości humanistycznych – dehumanizację życia publicznego, oddanie wartościom utylitarnym, docenianie przede wszystkim wysokich kwalifikacji i umiejętności z zakresu spraw technicznych. Ustawodawca preferuje imigrantów wykwalifikowanych, czego przejawem było wprowadzenie w 2003 roku systemu EOI (*Expression of Interest*)³. W tym ujęciu w społeczeństwie wielokulturowym dochodzi do fetyszyzacji pojęcia narodu, które jest marginalizowane w dyskursie neoliberalnym w celu mobilizacji

¹ M. Wałdoch, *Caucus: nowozelandzkie „jądło władzy” i determinant decyzji politycznych*, „Studia Gdańskie. Wizje i rzeczywistość” 2015, tom XII, s. 399–413.

² Tenże, *Nowa Zelandia: wpływ czynników globalizacji na rozwój polityki imigracyjnej*, „Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny” 2017, z. 1, rok XLIII, s. 149–174.

³ R. Bedford, P. Spoonley, *Innovation in New Zealand’s Immigration Policy*, „International Migration Review” 2014, nr 3, vol. 48, s. 891–911; *Expression of Interest* jest to nazwa procedury związanej z wykazaniem chęci emigracji do Nowej Zelandii w związku z posiadaniem wskazanych kwalifikacji, co odnosi się do systemu punktowego dla wykwalifikowanych imigrantów (*Skilled Migrant*).

społecznej wobec wyzwań życia gospodarczego i uzyskania powszechnej zgody na kulturową i etniczną różnorodność obywateli Nowej Zelandii⁴.

Problem imigracji dostrzegają partie polityczne. W ujęciu globalnym migracje w 2016 roku były na pierwszym miejscu spośród zagrożeń dla bezpieczeństwa państw, a w 2017 roku zajmują drugie miejsce wśród zagrożeń za ekstremalnymi zmianami pogodowymi według Światowego Forum Ekonomicznego (*World Economic Forum – WEF*)⁵. Członkowie tej organizacji wyrażają pogląd, zgodnie z którym temat imigracji jest wykorzystywany przez ugrupowania populistyczne celem uzyskania wysokiego poparcia przez nie w okresie wyborczym. Według twórców raportu, wyborcy koncentrują się na kwestiach imigracji, ponieważ chcą umocnienia suwerenności narodowej, odrzucają możliwość głębokich przemian kulturowych lub wyrażają w ten sposób gniew wobec polityków za niespełnione dotychczas obietnice. W ujęciu ogólnym autorzy tego dokumentu uważają, że elektorat boi się zmian, których synonimem może być imigracja⁶. W Nowej Zelandii polityka imigracyjna zajmuje jedno z kluczowych miejsc w debacie publicznej, a tym samym jest ważkim zagadnieniem programowym dla partii politycznych. Nie tylko obecnie, ale i w przeszłości dyskusja nad polityką imigracyjną wywoływała silne emocje w trakcie kampanii wyborczych w wyborach powszechnych⁷. Choć w 2014 roku według badań sondażowych problematyka ta nie znalazła się nawet na liście pięciu najważniejszych zagadnień według wyborców, to w 2017 roku była jedną z najistotniejszych kwestii w odczuciach elektoratu. Jak wykazały badania społeczne, dla wyborców w Nowej Zelandii najważniejszym tematem w 2017 roku była polityka mieszkaniowa, na drugim miejscu – nierówności społeczne, na trzecim – ubóstwo, na czwartym – polityka imigracyjna i dopiero na piątym – gospodarka⁸. Owe sondaże społeczne ujawniły, że 42% badanych Nowozelandczyków było zdania, iż w Nowej Zelandii jest zbyt wielu imigrantów, ale jednocześnie 47% uważało, że imigracja ma pozytywny wpływ na ich kraj. Według innych badań, z września 2016 roku, ponad połowa Nowozelandczyków nie chciała wzrostu liczby imigrantów w ich kraju⁹.

⁴ M. Wałdoch, *New Zealand: idea of nation*, „Cywilizacja i Polityka” 2015, nr 13, s. 205–207.

⁵ A. Morales, *These Are the Biggest Global Risks for 2017*, <https://www.bloomberg.com/politics/graphics/2017-wef-global-risks/>, odczyt z dn. 11.09.2017.

⁶ *The Global Risks Report 2017*, s. 23–24, http://www3.weforum.org/docs/GRR17_Report_web.pdf, odczyt z dn. 11.09.2017.

⁷ R. Bedford, *New Zealand: The Politicization of Immigration*, „The Online Journal of the Migration Policy Institute” z 1 stycznia 2003, <https://www.migrationpolicy.org/article/new-zealand-politicization-immigration>, odczyt z dn. 31.10.2017.

⁸ A. Young, *Labour shares details of its shoe-leather election campaign techniques*, „New Zealand Herald” z 12 maja 2017, http://www.nzherald.co.nz/nz/news/article.cfm?c_id=1&objectid=11854921, odczyt z dn. 31.10.2017.

⁹ *NZ's mixed attitudes to immigration revealed*, Radio New Zealand, z 3 stycznia 2017, <https://www.radionz.co.nz/news/national/321686/nz's-mixed-attitudes-to-immigration-revealed>, odczyt z dn. 15.08.2018.

W 2014 roku w programach partii można było wyróżnić kilka stanowisk w kwestii polityki imigracyjnej. W przypadku Nowozelandzkiej Partii Narodowej (*New Zealand National Party* – NZNP) prezentowano stanowisko utylitarystyczne (nacisk na ekonomiczny wkład imigrantów w rozwój państwa). Z kolei w programie Nowozelandzkiej Partii Pracy (*New Zealand Labour Party* – NZLP) ukazano stanowisko integracyjne, wskazujące konieczność kreowania tożsamości narodowej przez uznanie wielokulturowości i wieloetniczności, i – podobnie jak w dokumencie programowym NZNP – afirmowano znaczenie wysokich kwalifikacji imigrantów na rzecz rozwoju gospodarczego.

Stanowisko mniejszych partii, jak Partia Zielona Nowej Zelandii (*Green Party of Aotearoa New Zealand* – GPA), odzwierciedlało się w podkreśleniu konieczności utrzymania zrównoważonego do możliwości środowiska naturalnego napływu imigrantów. Najbardziej sceptyczną wobec imigracji koncepcję polityki imigracyjnej prezentowała w 2014 roku Najpierw Nowa Zelandia (*New Zealand First* – NZF). W jej programie przedstawiciele partii obiecują Nowozelandczykom pierwszeństwo w dostępie do rynku pracy przed imigrantami i zakaz imigracji dla osób w podeszłym wieku. Przeciwnie stanowisko prezentowało natomiast Stowarzyszenie Konsumentów i Podatników (*Association of Consumers and Taxpayers* – ACT), które w swojej retoryce proimigracyjnej wskazywało, że dzięki imigracji powstało państwo nowozelandzkie. Podobnie jak Partia Maoryska (*Maori Party* – MP), w której programie z 2014 roku ujęto konieczność zrozumienia przez imigrantów i uznania przez nich historii i dziedzictwa *Aotearoa*¹⁰. Z kolei przedstawiciele Demokratów na rzecz Kredytu Społecznego (*Democrats for Social Credit* – DSC) uznawali, że wszyscy Nowozelandczycy, w tym i imigranci o statusie rezydentów powinni uzyskiwać bezwarunkowy dochód podstawowy. W programach nowozelandzkich partii politycznych w 2014 roku nie notowano zatem haseł antyimigracyjnych, ale były sygnały chęci ograniczania imigracji¹¹. Najsilniej antyimigracyjne resentymenty wykorzystywały partie tzw. lewicy – NZLP i GPA, gromadząc dzięki temu społeczne poparcie.

Problemem badawczym niniejszego artykułu są możliwe wektory zmian w polityce i prawie imigracyjnym w Nowej Zelandii, które bazują na obecnych koncepcjach polityki imigracyjnej nowozelandzkich partii politycznych. Państwo to jest obiektem zainteresowania badawczego autora, w kontekście przemian polityki imigracyjnej i zachowań wyborczych, gdyż stanowi jedną z najsilniej ugruntowanych demokracji liberalnych. Ukazanie zatem zjawisk życia politycznego i jego meandrów może skutkować uzyskaniem wiedzy istotnej z punktu widzenia naukowego, jak i obecnych oraz przyszłych kreatorów polityki imigracyjnej w Polsce.

¹⁰ *Aotearoa* – to w języku maoryskim długa biała chmura; jest to maoryska nazwa Nowej Zelandii. W Nowej Zelandii są dwa języki urzędowe – język angielski i język maoryski.

¹¹ Zob. M. Wałdoch, *Polacy w Nowej Zelandii w procesie globalizacji i dywersyfikacji świata*, praca doktorska, której promotorem był prof. Andrzej Chodubski z Uniwersytetu Gdańskiego, obroniona w kwietniu 2016 roku na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, s. 217–218.

Celem prowadzonego postępowania badawczego jest ukazanie postaw nowozelandzkich aktorów politycznych i kierunków nowozelandzkiej myśli politycznej wobec zagadnienia imigracji w trakcie kampanii parlamentarnej w 2017 roku.

Teorie i metody, hipoteza, materiał empiryczny

Niniejsze studium nawiązuje do tradycji badania tzw. głosowań tematycznych (ang. *issue voting*). W badaniach tych potwierdzono, że głosowania tematyczne nie odbywają się w spolaryzowanej rzeczywistości na linii lewica-prawica, choć ten podział nadal jest istotny, ale decyzje wyborców uwikłane są w rzeczywistości globalizacji wjeszcze inne wymiary podziałów socjopolitycznych. W 2014 roku Timothy Hellwig opublikował wyniki badań prowadzonych od 2008 roku, z których wynika, że Nowozelandczycy jako ogół obywateli sytuują się bardziej na prawej, aniżeli na lewej stronie sceny politycznej. Według tego badacza temat imigracji wpływa najsilniej na afiliowanie się wyborców z prawą lub lewą stroną sceny politycznej, i tematowi temu w skali jego oddziaływania na decyzje wyborców dorównuje w Nowej Zelandii jedynie zagadnienie wydatkowania środków publicznych (podział dóbr publicznych). Niemniej imigracja jest jednym z kluczowych zagadnień, których poruszanie w sferze publicznej wpływa na zachowania wyborcze i afiliowanie się obywateli do partii na scenie politycznej. Stosunek do wydatków publicznych oraz do imigracji wyznacza miejsce partii politycznych i wyborców w Nowej Zelandii na osi tradycyjnego podziału lewica-prawica. Znaczenie tematu imigracji dla wyborców w Nowej Zelandii jest swoistą mieszanką roli tego zagadnienia, jakie pełni w niektórych państwach Europy (jak Holandia lub Dania, gdzie notuje się silny wpływ tematów migracyjnych na zachowania wyborcze), a tych ze Stanów Zjednoczonych i Kanady, gdzie tematyka migracyjna nie ma tak silnego oddziaływania na wyborców i obywateli¹². Ostatnie badania nowozelandzkich politologów potwierdzają te zależności. Otóż dla 33% wyborców Partii Narodowej temat imigracji i obciążenia, jakie ona wywołuje na nowozelandzką infrastrukturę uznała za najważniejszy czynnik, który pchnął ten elektorat do głosowania na Partię Narodową. To samo zagadnienie, czyli imigracja zadecydowała o oddaniu głosu na Partię Pracy przez 54% jej wyborców¹³.

Metoda kolejnych zbliżeń stanowi naczelną metodę stosowaną podczas badania. Polega ona na „wyszukiwaniu wspólnych cech wśród powtarzających się zjawisk” z wykorzystaniem różnych metod, w tym metody leksykalnej¹⁴. Szczególnie wykorzystano tą ostatnią, w tym Historyczną Analizę Dyskursu (*Historical Discourse Analysis – HDA*), w ujęciu teoretycznym wywodzącą się z osiągnięć myśli twórców

¹² T. Hellwig, *The Structure of Issue Voting in Postindustrial Democracies*, „The Sociological Quarterly” 2014, nr 55, s. 596–624.

¹³ S. Mills, *Survey findings and the 2017 elections*, [w:] *Stardust and substance: The New Zealand general election of 2017*, red. S. Levine, Wellington 2018, s. 377.

¹⁴ A. Chodubski, *Wstęp do badań politologicznych*, Gdańsk 2006, s. 131.

teorii krytycznej. Metoda leksykalna umożliwiła analizę tekstu, który stał się materiałem empirycznym badania. HDA zaś stosowano szczególnie w odniesieniu do zdarzeń najnowszych z historii Nowej Zelandii oraz miejsca i roli w niej imigrantów. Dla autora tego studium dyskurs publiczny jest zestawem praktyk językowych i ich zapośredniczeń kulturowych osadzonych w dynamice zmian, warunkowanych czynnikami globalnymi i lokalnymi. Hipotezę prowadzonego badania stanowi założenie, że w programach wyborczych niektórych nowozelandzkich partii politycznych w 2017 roku polityka imigracyjna była wspierana hasłami populistycznymi¹⁵.

W kontekście weryfikacji tak postawionej hipotezy przyjęto następujące pytania badawcze:

1. Jakie miejsce zajmuje temat imigracji w debacie publicznej w Nowej Zelandii?
2. Jak prezentuje się sytuacja migracji zewnętrznych w Nowej Zelandii od 2008 roku?
3. Jak przedstawiciele partii politycznych przedstawiali problem imigracji w trakcie kampanii wyborczej do parlamentu nowozelandzkiego w 2017 roku?
4. W jakim stopniu może dojść do zmiany polityki imigracyjnej w Nowej Zelandii po wyborach parlamentarnych w 2017 roku?

Analizę prowadzono na podstawie badań aktywności przedstawicieli partii politycznych w nowych mediach, przemów parlamentarnych z okresu kampanii wyborczej w Nowej Zelandii i materiałów wyborczych zamieszczonych w Internecie przez nowozelandzkie partie polityczne. Poszukując wypowiedzi odnoszących się do zagadnień imigracji, autor dokonał analizy i syntezy 53 dokumentów z debat parlamentarnych dotyczących polityki imigracyjnej z okresu od 22 czerwca do 23 września 2017 roku¹⁶. Dodatkowo, przestudiowano problematykę migracji zewnętrznej w Nowej Zelandii od 1992 do połowy 2017 roku. Wyniki badań przedstawiono w formie syntezy analizy ilościowej i jakościowej.

Sytuacja gospodarcza, demograficzna i imigracyjna w Nowej Zelandii

W Nowej Zelandii zauważa się dynamiczny wzrost liczby ludności. Jak wskazuje nowozelandzki Urząd Statystyczny, w państwie tym przybywa jeden obywa-

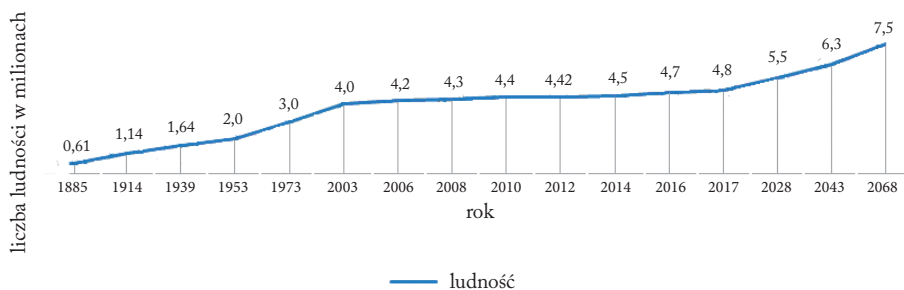
¹⁵ Populizm rozumiany jako hasła polityczne, postawy, które na swej antyintelektualnej bazie trafiają do możliwie najszerszych grup społecznych, wzbudzając ich emocje i obiecując realizację powszechnych oczekiwań. Nadto populizm traktowany jako uzurpacja do reprezentacji całego narodu, negatywizm oraz zasada suwerenności ludu. Populizm należy uznać zatem za ideologię polityczną. Zob. A. Laska, *Populizm jako implikacja technokratyzacji polityki*, [w:] *Autorytarny populizm w XXI wieku. Krytyczna rekonstrukcja*, red. F. Pierzchalski, B. Rydliński, Warszawa 2017, s. 56; K. Dziubka, *Populizm*, [w:] *Leksykon politologii*, red. A. Antoszewski, R. Herbut, Wrocław 2000, s. 433–434.

¹⁶ Zob. Strona internetowa parlamentu Nowej Zelandii, <https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/search?Criteria.Keyword=immigration&Criteria.Timeframe=range&Criteria.DateFrom=2017-06-22&Criteria.DateTo=2017-09-23&Criteria.PageNumber=1>, odczyt z dn. 23.09.2017.

tel co cztery minuty. Liczba ludności wynosiła na koniec października 2017 roku 4,8 mln obywateli¹⁷, przy relatywnie niskim zaludnieniu wysp nowozelandzkich, które wynosi 18 osób na km²¹⁸.

W ostatnich latach przyrost ludności w Nowej Zelandii był szybszy, aniżeli prognozowano wcześniej. W 2010 roku zakładano, że liczba ludności sięgnie 4,9 mln dopiero w 2026 roku, kiedy w 2017 roku wynosiła już nieco ponad 4,8 mln¹⁹. Scenariusze na przyszłość demograficzną Nowej Zelandii są także optymistyczne, ale i zapowiadające poważne wyzwania dla władzy politycznej. W 2068 roku bowiem według scenariusza zerowej imigracji w Nowej Zelandii będzie mieszkać 5,2 mln osób, zaś według scenariusza migracji cyklicznych – 6,5 mln osób. Z kolei na podstawie scenariusza zakładającego wysoki poziom imigracji liczba ta wyniosła 7,5 mln obywateli²⁰. Jak wykazują dane zamieszczone na wykresie nr 3, poziom imigracji ma od 1992 roku wyraźną tendencję rosnącą.

Wykres 1. Dynamika przyrostu liczby ludności w Nowej Zelandii w okresie 1885–2017 i jej prognoza zakładająca wysoką imigrację na lata 2028, 2043 i 2068

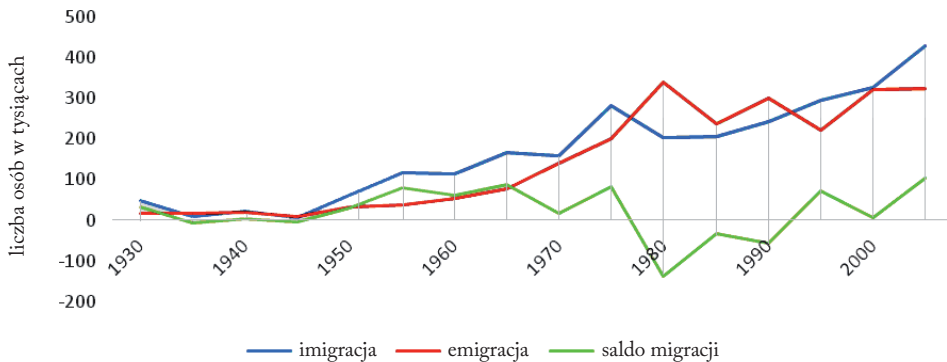
Źródło: Opracowanie własne na podstawie *New Zealand Official Yearbook 2010*, Wellington 2010, s. 91 oraz *Statics New Zealand, National Population Projections, by age and sex 2016–2068*, <http://www.stats.govt.nz/infoshare/ViewTable.aspx?pxID=f5c8a592-a49d-47fa-a8b6-884c1e1b7379>, <http://nzdotstat.stats.govt.nz/wbos/Index.aspx?DataSetCode=TABLECO DE7542#>, odczyt z dn. 29.10.2017.

¹⁷ *Population clock*, http://www.stats.govt.nz/tools_and_services/population_clock.aspx, odczyt z dn. 29.10.2017.

¹⁸ *Population density*, <https://data.worldbank.org/indicator/EN.POP.DNST>, odczyt z dn. 30.10.2017.

¹⁹ *New Zealand Official Yearbook 2010*, Wellington 2010, s. 91.

²⁰ *National population projections, by age and sex, 2016–2068*, http://archive.stats.govt.nz/browse_for_stats/population/estimates_and_projections/NationalPopulationProjections_HOTP2016/Commentary.aspx, odczyt z dn. 10.11.2018.

Wykres 2. Migracja zewnętrzna według okresów pięcioletnich (w latach 1930–2005)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *New Zealand Official Yearbook 2010*, Wellington 2010, s. 101.

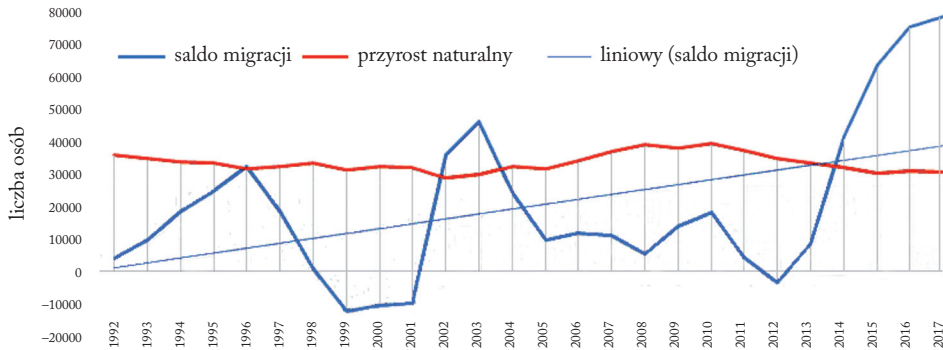
Społeczeństwo nowozelandzkie jest nadal młode, pomimo że bezsprzecznie zaliczane jest do tzw. świata państw zachodnich, gdzie większość społeczeństw starzeje się. W Nowej Zelandii mediana wieku w 2016 roku wynosiła 37,1 lat, przy czym na 100 kobiet przypadało 96,9 mężczyzn. Z kolei średnia długość życia dla mężczyzn przedstawiała się na poziomie 79,9 lat, a dla kobiet – 83,4 lat. Współczynnik rozrodczości wynosił natomiast w 2015 roku 2,0.²¹ Są to lepsze wskaźniki w porównaniu do państw Starego Kontynentu, szczególnie jeśli rozważyć tę ostatnią zmienną oraz medianę wieku²². Taka sytuacja demograficzna w Nowej Zelandii może sprzyjać dalszemu wzrostowi liczby ludności. Tym samym należy zakładać ograniczenia ruchów migracji zewnętrznej. Dodatkowo wskaźniki gospodarcze dają przekonanie, że gospodarka nowozelandzka znalazła się w stagnacji. Przy wzroście za II kwartał na poziomie 0,8%, a za I kwartał – 0,6%, Produkt Krajowy Brutto (PKB) wart był w 2017 roku 270 mld dolarów nowozelandzkich²³, czyli ok. 180–200 mld USD. Gorsza kondycja gospodarcza państwa zatem może również generować nastroje antyimigranckie w społeczeństwie i – co za tym idzie – działania polityczne w tym obszarze.

²¹ *Population indicators*, http://www.stats.govt.nz/browse_for_stats/population/estimates_and_projections/pop-indicators.aspx, odczyt z dn. 30.10.2017.

²² Mediana wieku w latach 2005–2010 wynosiła dla Europy 40,3 lat, a dla krajów bardziej rozwiniętych – 39,7. Rozrodczość natomiast w 2015 roku przedstawiała się w Europie na poziomie 1,58. W perspektywie 2050 roku mediana wieku Europejczyków może sięgnąć 50, a nawet 52 lat. M. Okólski, A. Fihel, *Demografia. Współczesne zjawiska i teorie*, Warszawa 2012, s. 147, 153.

²³ *Gross Domestic Product: June 2017 quarter*, http://www.stats.govt.nz/browse_for_stats/economic_indicators/GDP/GrossDomesticProduct_HOTPJun17qtr.aspx, odczyt z dn. 30.10.2017.

Wykres 3. Dynamika dwóch zmiennych liczby ludności w Nowej Zelandii w latach 1992–2016 (saldo migracji wraz z linią trendu i przyrost naturalny)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *National Population Estimates: at 30 June 2017*, http://www.stats.govt.nz/browse_for_stats/population/estimates_and_projections/NationalPopulationEstimates_HOTPAAt30Jun17.aspx, odczyt z dn. 29.10.2017.

Polityka imigracyjna w debatach parlamentarnych w okresie kampanii wyborczej

W połowie 2017 roku rozpoczęła się kolejna kampania wyborcza do nowozelandzkiej Izby Reprezentantów. Nowa Zelandia jest państwem unitarnym o unikameralnym parlamencie. Izbę Reprezentantów i wszystkie jej komisje rozwiązano w dniu 22 sierpnia 2017 roku²⁴, gdyż w tym dniu upłynęła kadencja tego ciała. Formalnie kampania wyborcza do Izby Reprezentantów rozpoczęła się zatem zgodnie z obowiązującym prawem 22 czerwca 2017 roku²⁵. Na podstawie powyższych przesłańek autor przyjął dla analizy dyskursu wokół polityki imigracyjnej periodyzację od 22 czerwca do 23 września 2017 roku, kiedy to odbyło się powszechne głosowanie. Przebieg kampanii wyborczej, jak i ordynację wyborczą reguluje Ustawa o ordynacji wyborczej z 2003 roku (*Electoral Act 1993*)²⁶ wraz z późniejszymi nowelizacjami.

W opinii, którą 17 sierpnia 2017 roku wyraził w czasie ostatniej mowy parlamentarnej w 51 kadencji Izby Reprezentantów Simon Bridges, ówczesny minister rozwoju gospodarczego, komunikacji i transportu oraz wiceminister finansów, a jednocześnie wpływowy polityk Partii Narodowej, formacji konserwatywnej

²⁴ *Foreign Affairs Defence and Trade*, <https://www.parliament.nz/en/pb/sc/scl/foreign-affairs-defence-and-trade/>, odczyt z dn. 23.09.2017.

²⁵ *2017 General Election Date Announcement and Key Dates*, <https://www.elections.org.nz/news-media/2017-general-election-date-announcement-and-key-dates>, odczyt z dn. 10.11.2018.

²⁶ *Electoral Act 1993*, http://www.legislation.govt.nz/act/public/1993/0087/latest/DLM307519.html?search=qs_act%40bill%40regulation%40deemedreg_electoral+act+1993_resel_25_h&p=1&sr=1, odczyt z dn. 23.09.2017.

światopoglądowo i liberalnej w wymiarze gospodarczym, stwierdził, że zarówno politycy Partii Pracy, jak i Partii Zielonej oraz Najpierw Nowa Zelandia, chcą znacząco spowolnić imigrację do Nowej Zelandii. W dalszej części swojego wystąpienia wskazał, że rząd koalicyjny Partii Narodowej wstrzymał emigrację Nowozelandczyków na poziomie 30 tys. rocznie we wcześniejszych latach i przyczynił się do odwrócenia trendu migracji tak, że obywatele *Aotearoa* wracają z imigracji do kraju i jest to według niego oczywisty znak końca procesu drenaży mózgow z Nowej Zelandii²⁷.

Lider ACT, partii o profilu liberalnym, David Seymour tego samego dnia w Izbie wyraził pogląd, że imigracja ściśle łączy się z zagadnieniem polityki mieszkaniowej i w tym obszarze Nowa Zelandia przeżywa poważny kryzys, ponieważ buduje się o 50% mniej mieszkań i domów, aniżeli w szczytowym 1974 roku²⁸. Na imigrację jako przyczynę kryzysu mieszkaniowego wskazywał również w swojej mowie parlamentarnej poseł Najpierw Nowa Zelandia Denis O'Rourke, który wyraził pogląd, że obok imigracji drugim filarem problemu na rynku nieruchomości była nieadekwatna polityka inwestycyjna rządu przez ostatnie dziewięć lat. W tym kontekście polityk zakomunikował, że NZF będzie dążyło do wprowadzenia zakazu zakupu nieruchomości przez obcokrajowców²⁹. Definiując dotychczasową politykę imigracyjną Partii Narodowej, nazwał ją „beznadziejną”³⁰.

Natomiast sam lider populistycznej partii Najpierw Nowa Zelandia Winston Peters, w swej ostatniej przemowie przed rozwiązaniem Izby, wyraził pogląd, że żadna z partii politycznych, poza reprezentowaną przez niego formacją, zgadzając się na imigrację roczną rzędu 310 tys. osób, nie jest kompetentną ani w kwestiach ekonomicznych, ani politycznych. Jak zauważył: „W tej kampanii tylko jednak partia rozumie, że albo zajmujemy się tą sprawą i zahamujemy bieg zdarzeń, albo wszystko co mamy do powiedzenia to nonsens i iluzja. Jak możecie mówić, że macie politykę mieszkaniową, kiedy nie radzicie sobie nawet z dotychczasową liczbą imigrantów. Oni wysiadają na lotnisku w Mangere, a wy nie macie dla nich ani mieszkań, ani nie możecie ich edukować, leczyć, ani zajmować się nimi w żaden inny sposób. Każdy inny Nowozelandczyk od Invercargill do Kaitaia jest teraz drugi na liście. To jest nieuczciwe. Nie wygracie tych wyborów, jeśli opowiadacie się za masową imigracją do tego państwa”³¹. Podobnie wypowiadał się inny poseł NZF w Izbie Fletcher Tabuteau, który mówił: „Lata żałostnego zaniedbania pozostawiły ten kraj

²⁷ *Hansard Debates*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170817_062775000/bridges-simon, odczyt z dn. 23.09.2017.

²⁸ *Hansard Debates*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170817_061425000/seymour-david, odczyt z dn. 23.09.2017.

²⁹ D. O'Rourke, *Speech 2 VIII 2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170808_050400000/1-transport-auckland-rail, odczyt z dn. 24.09.2017.

³⁰ D. O'Rourke, *Speech 25 IX 2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170627_075300000/orourke-denis, odczyt z dn. 25.09.2017.

³¹ *Hansard Debates*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170817_060525000/peters-winston, odczyt z dn. 23.09.2017.

źle przygotowany na masową migrację, którą nasz kraj widzi każdego dnia u swych granic [...]”³².

Kilka dni wcześniej W. Peters złożył zapytanie w Izbie do premiera Nowej Zelandii Billa Englisha o politykę imigracyjną, jednocześnie cytując wyniki badań Ganesha Nana z „Business and Economic Research”³³: „Masowa imigracja podminowuje zdolność naszej gospodarki do osiągnięcia wzrostu gospodarczego”. Ten polityk NZF w trakcie tego samego zapytania zarzucił ministrowi imigracji, że w jego ministerstwie panuje korupcja i zdarzają się urzędnicze oszustwa, wykazując, że tylko w maju 2017 roku 338 aplikacji zostało złożonych przez oszustów. Co interesujące, B. English w odpowiedzi argumentował, że Nowa Zelandia jest tak wspaniałym państwem i wymarzonym celem imigracji, iż ludzie gotowi są łamać prawo, aby się do niej dostać. Ponadto premier podniósł fakt zastopowania emigracji z Nowej Zelandii, gdzie przewidywano jeszcze w 2012 roku, że ponad 150 tys. Nowozelandczyków wyemigruje, ale obywatele ci pozostali w Nowej Zelandii³⁴.

Minister Finansów Steven Joyce, odpowiadając na zarzuty W. Peteresa na temat stanu gospodarki i jej wpływu na imigrację, stwierdził, że członkowie Izby mają do czynienia z „błędem Petersa” (*Peters fallacy*), gdyż ten uważa, iż imigracja steruje gospodarką, a faktycznie to gospodarka steruje imigracją³⁵. Podobne zdanie wyraził Smith Stuart z Partii Narodowej, który stwierdził: „Partie opozycyjne mówią, że nasza ekonomia bazuje na imigracji, nie jest tak. To imigracja właściwie wspiera nasz wzrost gospodarczy. Nie powoduje jednak wzrostu gospodarczego; wspiera go”³⁶.

Z kolei minister imigracji w rządzie B. Englisha Michael Woodhouse, odnosząc się do zapytania o kwestie oszustw w prowadzonym przez siebie urzędzie, szczególnie w konsulatach i ambasadach, odpowiedział Ronowi Markowi z NZF, że przypadki oszustw mogą być przytaczane jedynie jako anegdota, ale nie jest to poważny problem. Ten ostatni polityk podał przykład grupy chińskich studentów, którym udzielono wiz do Nowej Zelandii tylko po to, aby na miejscu w Nowej Zelandii stwierdzić, że studenci ci nie mieli prawa wstępu na terytorium nowozelandzkie³⁷.

³² F. Tabuteau, *Speech 27 VI 2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170627_059100000/tabuteau-fletcher, odczyt z dn. 25.09.2017.

³³ „Business and Economic Research” to grupa ekonomistów działająca jako samodzielne przedsiębiorstwo wydające analizy ekonomiczne o nowozelandzkiej gospodarce i społeczeństwie, <http://www.berl.co.nz/about-us/>, odczyt z dn. 10.11.2018.

³⁴ *Immigration, Minister, Confidence, 15.08.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170815_052650000/5-immigration-minister-confidence, odczyt z dn. 24.09.2017.

³⁵ *Economy – Reports, 15.08.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170815_051900000/3-economy-reports, odczyt z dn. 24.09.2017.

³⁶ S. Smith, *Speech 27.06.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170627_059700000/smith-stuart-tisch-lindsay, odczyt z dn. 25.09.2017.

³⁷ *Immigration, Minister – Statements, 10.08.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170810_050550000/1-immigration-minister-statements, odczyt z dn. 24.09.2017.

Sytuację tę podawał jako przykład próby wspierania przez pewne środowiska nielegalnej imigracji do Nowej Zelandii z wykorzystaniem możliwości, jakie w tym względzie wytworzyła polityka i prawo imigracyjne. R. Mark ponawiał zarzuty o korupcję wobec urzędników ministerstwa imigracji w trakcie kolejnych wystąpień³⁸, a nawet zwracał uwagę, że 95 na 98 aplikantów o wizę nie było nawet zapytanych o jakiegokolwiek potwierdzenie znajomości języka angielskiego na poziomie „minimalnej biegłości”. Ponadto zarzucił Partii Narodowej i rządowi, że dopuszczają do imigracji osób niewykwalifikowanych, poddając się lobby biznesowemu, które szuka taniej siły roboczej, szczególnie dla służby zdrowia, restauratorów, drobnego handlu, domów opieki dla osób starszych i do zbierania owoców. Imigranci niewykwalifikowani to według R. Marka około 185 tys. osób. Zapowiedział, że po wyborach NZF zdekonstruuje system wiz, aby wizy studenckie nie były wykorzystywane do imigracji niewykwalifikowanych robotników, łącznie z likwidacją programu łączenia rodzin dla niewykwalifikowanych robotników. Podkreślił, że z jednej strony imigracja zabija Nową Zelandię, a z drugiej imigranci są wykorzystywani, a ich prawa są łamane³⁹. Skądinąd, Ian McKelvie, przewodniczący Komisji Produkcji Podstawowej (*Chairperson of the Primary Production Committee*), zauważył, że szczególnie w rolnictwie – sadownictwie, przemyśle nabiałowym, Nowa Zelandia będzie wykazywała zapotrzebowanie na około 50 tys. nowych pracowników i w tej kwestii założenia polityki imigracyjnej i prawa imigracyjnego są kluczowe dla powodzenia tych sektorów gospodarki⁴⁰.

Kwestia imigracji była też podnoszona w sierpniu 2017 roku w kontekście problemów adaptacyjnych na rynku pracy. Jak wskazywał poseł NZF Richard Prosser, rocznie szkoła opuszcza w Nowej Zelandii 50 tys. osób, ale do Nowej Zelandii przybywa aż 70 tys. imigrantów w podobnym wieku do absolwentów⁴¹.

Poseł z Partii Zielonej Barry Coates w jednej z mów w Izbie wyraził przekonanie, że w czasie dziewięciu lat trwania ostatniego rządu ekonomia państwa była uzależniona od imigracji, „brudnych pieniędzy” i dóbr towarowych – zwracając uwagę Partii Narodowej, że całkowicie odeszła od doceniania roli sektora kultury jako czynnika generującego PKB⁴². Jednocześnie w kontekście zapytania, jakie złożył poseł Partii Pracy Iain Lees-Galloway wobec ministra imigracji podniesiono kwestię nielegalnej działalności niektórych przedsiębiorców w Nowej Zelandii, którzy za udzielenie imigrantom pracy pobierali od nich tysiące dolarów, dzięki czemu

³⁸ R. Mark, *Speech*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170808_057750000/mark-ron, odczyt z dn. 24.09.2017.

³⁹ R. Mark, *Speech 2.08.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170802_055293000/mark-ron, odczyt z dn. 24.09.2017.

⁴⁰ I. McKelvie, *Speech 1.08.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170801_059850000/mckelvie-ian, odczyt z dn. 24.09.2017.

⁴¹ R. Prosser, *Speech 8.08.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170808_072000000/prosser-richard, odczyt z dn. 24.09.2017.

⁴² B. Coates, *Speech 8.08.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170808_056700000/coates-barry, odczyt z dn. 24.09.2017.

imigranci otrzymywali wizy. Dochodziło więc do procederu „sprzedaży pracy” przyszłym imigrantom. Minister M. Woodhouse w odpowiedzi podkreślił, że rząd nowozelandzki wydaje około 800 tys. wiz rocznie i rzeczywiście dochodzi do nadużyć. Według polityka Partii Pracy prawo imigracyjne tworzyło „tylną furtkę” dla osób, które dostając się do Nowej Zelandii dzięki wizie studenckiej otwierały sobie ścieżkę do uzyskania statusu rezydenta. Jednocześnie lewicowy polityk zapytał, czy rząd Partii Narodowej zamierza wprowadzić bardziej restrykcyjne ograniczenia w polityce imigracyjnej Nowej Zelandii. W odpowiedzi usłyszał od ministra imigracji M. Woodhouse, że: „Ten rząd nie jest zainteresowany wprowadzaniem żadnych oportunistycznych polityk [*lazy policies*], które arbitralnie zmniejszałyby imigrację z populistycznych pobudek...”⁴³. Przy innej okazji ten ostatni polityk, prowadząc parlamentarną wymianę zdań z W. Petersem, stwierdził, że każda partia, która obiecuje w swoim programie wyborczym ograniczenie salda migracji zewnętrznej do poziomu dziesięciu tys. osób rocznie zniszczy przemysł i zahamuje rozwój regionalny⁴⁴. Inny przedstawiciel NZF, Darroch Ball, nazwał w Izbie politykę imigracyjną rządu Partii Narodowej „reakcyjną”⁴⁵.

Ostra polemika parlamentarna objawiała się w kąśliwych uwagach polityków względem propozycji ugrupowań przeciwnych polityce imigracyjnej rządu. Przykładem może być wypowiedź D. Seymoura z ACT, który retorycznie pytał: „Jak wiele infrastruktury miałaby Nowa Zelandia jeśli *Najpierw Nowa Zelandia* rządziłaby w państwie i nikt nigdy nie migrowałby tutaj?”⁴⁶ Z kolei Gerry Brownlee, minister spraw zagranicznych Nowej Zelandii i członek Partii Narodowej, propozycje polityki imigracyjnej laburzystów nazwał „oszustwem imigracyjnym, służącym Partii Pracy osiągnięciu celów wyborczych”⁴⁷.

Minister imigracji rzeczywiście dokonał w trakcie kampanii wyborczej zmian w rozporządzeniach dotyczących wydawania wiz czasowych, tak aby były przydzielane jedynie imigrantom o wysokich kwalifikacjach zawodowych i na wysoko płatne stanowiska pracy w Nowej Zelandii. Jednocześnie M. Woodhouse podkreślał, że polityka imigracyjna jest ustawiona w taki sposób, aby zapewnić Nowozelandczykom (*Kiwis*) pierwszeństwo na rynku pracy. Wskazał jednak w polemice z I. Lees-Gallowayem w trakcie obrad parlamentarnych, że Partia Narodowa nie

⁴³ I. Lees-Galloway, *Speech 24.09.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170808_053325000/10-immigration-employment, odczyt z dn. 24.09.2017.

⁴⁴ M. Woodhouse, *Question 1.08.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170801_052800000/8-immigration-minister-statements, odczyt z dn. 24.09.2017.

⁴⁵ D. Ball, *Speech 27.06.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170727_062887000/ball-darroch, odczyt z dn. 24.09.2017.

⁴⁶ D. Seymour, *8.08.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170808_050400000/1-transport-auckland-rail, odczyt z dn. 24.09.2017.

⁴⁷ G. Brownlee, *22.06.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170622_051450000/4-prime-minister-conduct, odczyt z dn. 25.09.2017.

pójdzie tropem propozycji Partii Pracy i nie zmniejszy radykalnie liczby wydawanych wiz z pobudek politycznych⁴⁸.

Rzeczywiście politycy Partii Pracy podejmowali szeroką krytykę działań Partii Narodowej u sterów władzy w kwestii polityki migracyjnej. Zaznaczyć bowiem należy, że laburzysta I. Lees-Galloway, stwierdził w Izbie, że „[...] rząd pozwolił wystrzelić imigracji przez dach”. Kontynuując, argumentował: „Imigracja sama w sobie nie jest złą rzeczą. Właściwie jest dobra dla Nowej Zelandii. Polegamy na imigracji. Potrzebujemy ludzi z zamorskich krajów, aby wypełnili luki na rynku pracy w Nowej Zelandii. Jednak stało się to problemem, kiedy rząd zawalił w kwestii planowania wzrostu, kiedy rząd nawalił w kwestii budowy domów, których ludzie potrzebują, żeby mieli gdzie mieszkać, kiedy rząd zawiódł w budowie dróg i rozwoju transportu publicznego, którego ci ludzie potrzebują, żeby się poruszać, i kiedy ten rząd zawiódł w kwestii inwestycji w służbę zdrowia, której potrzebujemy dla objęcia opieką medyczną tych ludzi, albo w kwestii inwestycji w szkolnictwo, którego potrzebujemy, aby edukować tych ludzi i ich dzieci”. Dalej polityk lewicowy wskazywał, że Partia Narodowa, choć zapowiedziała w kwietniu 2017 roku spowolnienie imigracji, przygotowała plan połowiczny, który nawet nie został wdrożony przed końcem kadencji Izby⁴⁹. Ponadto przedstawiciel Partii Pracy oskarżył rząd w swej mowie z 25 lipca o brak konsultacji wobec zmian, które planowano dokonać w polityce migracyjnej, a także wskazał, że to, co proponują nowozelandzcy „narodowcy” było bardzo słabo przemyślaną konstrukcją. W zamian wyborcy powinni zaufać Partii Pracy, która przygotowała „[...] zniuansowaną i wrażliwą odpowiedź na wyzwania imigracji, z którymi trzeba się zmierzyć”⁵⁰.

I. Leesa-Gallowaya wcześniej już krytykowała posłanka Partii Narodowej Joanne Hayes, która wskazywała, że laburzyści nie potrafili uchronić imigrantów przed wyzyskiem w Nowej Zelandii. Wspomniała w tym kontekście o 85 studentach, którzy przebywali w Nowej Zelandii dzięki programowi wymiany międzynarodowej w ramach nieoficjalnej akcji, prowadzonej przez NZLP w 2017 roku⁵¹. Przeciwnicy laburzystów w parlamencie oskarżali ich o wykorzystywanie studentów-imigrantów jako darmowych pracowników zatrudnionych przy organizacji kampanii wyborczej Partii Pracy⁵².

⁴⁸ *Immigration Policy – Settings 27.07.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170727_052650000/8-immigration-policy-settings, odczyt z dn. 24.09.2017.

⁴⁹ I. Lees-Galloway, *Speech 26.07.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170726_056700000/lees-galloway-iain, odczyt z dn. 24.09.2017.

⁵⁰ Tenże, *Speech 27.07.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170725_061500000/lees-galloway-iain, odczyt z dn. 24.09.2017.

⁵¹ J. Hayes, *Speech 28.06.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170628_055575000/hayes-joanne, odczyt z dn. 25.09.2017. Zob. S. Sachdeva, *Labour under fire over foreign student volunteer scheme*, <https://www.newsroom.co.nz/2017/06/22/35463/labour-under-fire-over-foreign-student-volunteer-scheme>, odczyt z dn. 25.09.2017.

⁵² N. Smith, *Speech 27.06.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170627_072900000/smith-nick, odczyt z dn. 26.09.2017.

Natomiast minister imigracji M. Woodhouse wskazywał, że idąc w ślad za proponowanymi zmianami w polityce imigracyjnej przez NZLP rząd nie mógłby wystawiać ani wiz pracowniczych, ani wiz dla absolwentów po studiach, ani też wiz dla pracowników rolnych, co według niego zniszczyłoby związane z tym sektory gospodarki. Zmniejszenie zaś salda migracji do 10 tys., co obiecywali w trakcie kampanii wyborczej politycy Partii Pracy, uznał za szkodliwy nonsens, który uniemożliwiłby nawet wywiązywanie się Nowej Zelandii ze zobowiązań międzynarodowych, takich jak przyjmowanie uchodźców, w tym uchodźców klimatycznych z wysp pacyficznych. Jednocześnie zaznaczył, że imigracja jest kierowana do regionów, które potrzebują siły roboczej i – krytykując propozycje opozycji – wskazał, że ewentualny, przyszły rząd koalicyjny NZLP, Partii Zielonej i NZF „wepchnąłby” swoimi zmianami w polityce imigracyjnej gospodarki regionów „pod pędzący autobus”⁵³.

Znacząca różnica w propozycjach obu największych partii politycznych Nowej Zelandii w okresie kampanii wyborczej polegała na postulowanym przez Partię Pracy zniesieniu progu dochodowego dla przyszłych imigrantów, którzy przybywali do pracy. Partia Narodowa bowiem takie ograniczenie wprowadziła i wynosi ono nieco ponad 41 tys. dolarów nowozelandzkich w skali rocznej⁵⁴. Według polityków Partii Pracy rozwój gospodarczy pobudza imigrację, a ta jest niezbędną, aby wypełnić potrzeby rynku pracy. W szczególności konieczna jest imigracja pracowników wykwalifikowanych, a opozycja w oczach obozu rządzącego dążyła do nakładania barier w tym kontekście⁵⁵.

Polityka imigracyjna w programach wyborczych partii politycznych

Przed wyborami parlamentarnymi swoje listy zarejestrowało 16 partii politycznych: ACT, Partia Legalizacji Marihuany w *Aotearoa* (*Aotearoa Legilise Cannabis Party* – ALCB), Zakazać1080 (*Ban1080*), Partia Konserwatywna Nowej Zelandii (*Conservative Party of New Zealand* – CPNZ), Partia Internetowa (*Internet Party* – IP), Ruch MANA (*MANA Movement* – MM), MP, NZF, NZLP, Nowozelandzka Partia Ludowa (*New Zealand People's Party* – NZPP), Nowozelandzka Partia na Rzecz Świeżego Powietrza (*NZ Outdoors Party* – NZOP), GPA, DSC, NZNP, Partia Możliwości (*The Opportunities Party* – OP), Zjednoczona Przyszłość Nowej Zelandii (*United Future New Zealand* – UFNZ)⁵⁶. Poniżej przedstawione zostały

⁵³ M. Woodhouse, *Speech 25.07.2017*, <https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/search?Criteria.Keyword=immigration&Criteria.Timeframe=range&Criteria.DateFrom=2017-06-22&Criteria.DateTo=2017-09-23&Criteria.PageNumber=2>, odczyt z dn. 24.09.2017.

⁵⁴ M. Woods, *Speech 27.06.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170627_061500000/woods-megan-tisch-lindsay, odczyt z dn. 25.09.2017.

⁵⁵ A. Scott, *Speech 27.06.2017*, https://www.parliament.nz/en/pb/hansard-debates/rhr/document/HansS_20170627_057900000/scott-alastair, odczyt z dn. 25.09.2017.

⁵⁶ *Registered Parties*, <http://www.elections.org.nz/parties-candidates/registered-political-parties/register-political-parties>, odczyt z dn. 29.10.2017.

koncepcje polityki imigracyjnej, jakie wyłaniają się z materiałów wyborczych głównych partii politycznych nowozelandzkiej sceny politycznej.

NZLP zgłosiła w swoim programie wiele zastrzeżeń do podejścia Partii Narodowej w czasie ostatnich dziewięciu lat do kwestii imigracji. Rządzących obarczono winą za kryzys mieszkaniowy, załamanie nowozelandzkiej infrastruktury w wyniku szybkiego przyrostu liczby ludności spowodowanego masową imigracją. Przede wszystkim politycy laburzystowscy wyrazili chęć ograniczenia liczby wydawanych wiz pracowniczych, aby imigranci nie wypełniali tylko nisko płatnych prac (jako pracownicy niewykwalifikowani). Jednocześnie zauważa się, że w programie wyborczym Partia Praca kładła główny akcent na pozyskiwanie imigrantów o wysokich kwalifikacjach, co może być rozpatrywane jako kontynuacja wcześniej przyjętego przez Nową Zelandię kierunku. Nowe rozwiązania wiązać się mają według laburzystów z wprowadzeniem wizej o nazwie Wiza Wyjątkowych Umiejętności (*Exceptional Skills Visa*, dla osób o nieprzeciętnym dorobku i umiejętnościach, osób uznanych w świecie; takich wizej laburzyści zamierzają wydawać 1 tys. rocznie) oraz Wiza dla Budującego Kiwi (*Kiwi Build Visa*) dla firm budowlanych, które zatrudniając obcokrajowców jednocześnie będą przygotowywały do pracy w zawodzie obywatela Nowej Zelandii.

Charakterystyczna i o silnie antyimigracyjnym brzemieniu jest propozycja Partii Pracy o wzmocnieniu Testów Rynku Pracy (*Labour Market Test*) na tyle, aby „wizej pracownicze nie były wykorzystywane do pracy, które mogą wykonywać Kiwusi”. Co więcej, w propozycjach wyborczych Partii Pracy pojawił się zapis poważnie ograniczający nie tylko kwestię swobody podejmowania pracy przez imigrantów, ale i swobodę poruszania się po Nowej Zelandii. Imigranci, którzy będą przybywać do Nowej Zelandii według propozycji laburzystów mieliby możliwość poruszania się jedynie w regionach zamieszkania i podjęcia pracy. Ponadto realizacja propozycji wyborczych uniemożliwi studentom zagranicznym wykonywanie nisko płatnych prac oraz uzyskanie wizej na pracę bez gwarancji dla tych, którzy nie ukończyli studiów wyższych⁵⁷. W 2016 roku liczba uchodźców według rządowego planu (*The Refugee Quota Branch*) wynosiła 750 osób⁵⁸, Partia Pracy zamierza podnieść tę liczbę do 1500 osób rocznie⁵⁹. Według szacunków członków tej formacji proponowane zmiany ograniczą roczną imigrację o 20-30 tys. osób, w tym mniej wydanych zostanie: wizej studenckich – o ok. 6-10 tys.; wizej tzw. *post-study* – o ok. 9-12 tys. i wizej pracowniczych – o ok. 5-8 tys. Największe ograniczenie ma dotknąć wizej studenckie. Przedstawiciele Partii Pracy piszą w tym kontekście o „zamyka-

⁵⁷ *Making immigration work for New Zealand*, <http://www.labour.org.nz/immigration>, odczyt z dn. 28.10.2017.

⁵⁸ *New Zealand Refugee Quota Programme*, <https://www.immigration.govt.nz/about-us/what-we-do/our-strategies-and-projects/supporting-refugees-and-asylum-seekers/refugee-and-protection-unit/new-zealand-refugee-quota-programme>, odczyt z dn. 28.10.2017.

⁵⁹ *Making immigration work for New Zealand*, <http://www.labour.org.nz/immigration>, odczyt z dn. 28.10.2017.

niu tylnych drzwi imigracji”, czyli o zjawisku imigracji do Nowej Zelandii dzięki wizie studenckiej, przy jednoczesnym wykorzystaniu jej do celów pracowniczych i uzyskiwania statusu rezydentów przez znaczą rzeszę „studentów”. W programie wskazano, że wizy studenckie były wykorzystywane jako narzędzie przez nieuczciwych przedsiębiorców oferujących „śmieciowe kursy”. Co interesujące, według autorów platformy wyborczej Partii Pracy, takie ograniczenie imigracji będzie również oznaczało, że nie będzie trzeba w Nowej Zelandii budować w kolejnym roku kalendarzowym następnych 10 tys. domów, a na ulice nie wyjedzie dodatkowych 20 tys. samochodów.

Należy wskazać, że polityka imigracyjna w perspektywie NZLP będzie silnie zregionalizowana i uzależniona również od decyzji lokalnych samorządów, które będą współpracowały w tym zakresie z przedstawicielami biznesu. Według programu laburzystów dojdzie także do zniesienia systemu gradacji punktów dla imigrantów za wiek, gdyż wszyscy imigranci poniżej 45. roku życia uzyskają taką samą liczbę punktów, jeśli zostaną uznani za imigrantów wykwalifikowanych⁶⁰.

W swoich koncepcjach programowych Partia Pracy odniosła się do okresu rządów Partii Narodowej, krytykując je w zakresie polityki imigracyjnej i oceniając jako wielce nieefektywne. Według programu wyborczego laburzystów Partia Narodowa miała złe założenia polegając na wzroście demograficznym jako czynnikiem stymulującym wzrost gospodarczy. Zauważano jednocześnie, że nagły wzrost liczby ludności powodował utratę stabilności nowozelandzkiego systemu politycznego⁶¹.

W programie Partii Narodowej z kolei dominowały hasła otwartości na imigrację. Według członków NZNP imigranci to również umiejętności, kwalifikacje, kapitał, a ponadto czynniki przyczyniające się do powstawania nowych miejsc pracy. Formacja ta planowała skupić się nadal na priorytetowym traktowaniu wiz pracowniczych, aby ściągać do Nowej Zelandii większą liczbę wykwalifikowanej siły roboczej. Jak zauważano w programie wyborczym, imigracja wzmacnia turystykę i edukację (*export education*). Kluczowym argumentem dla podtrzymania dotychczasowej polityki imigracyjnej przez Partię Narodową był wskaźnik wyjazdów Nowozelandczyków. Jak przekonywali politycy tego ugrupowania w swoich materiałach wyborczych, od kilku lat dzięki polityce rządowej mniej Kiwusów wyjeżdżało z Nowej Zelandii, zaś więcej powracało z zagranicy dzięki wzrostowi możliwości w kraju Kiwi.

W programie Partii Narodowej znalazło się także założenie wyrównania różnic regionalnych, związanych z kierunkami imigracji. Szczególnie miano na względzie wzmocnienie imigracji w kierunku regionów Wyspy Południowej, w tym do dotkniętego trzęsieniem ziemi w 2012 roku Christchurch. Planowano wprowadzić po wyborach nowy rodzaj wiz, tzw. *Global Investments Visa*, dla młodych i przed-

⁶⁰ Tamże.

⁶¹ *New Zealand Labour Party Manifesto 2017, Immigration*, https://d3n8a8pro7vhmx.cloudfront.net/nzlabour/pages/8193/attachments/original/1505192392/Immigration_Policy.pdf?1505192392, odczyt z dn. 28.10.2017.

siębiorczych imigrantów, gotowych inwestować w Nowej Zelandii. Podobnie jak politycy Partii Pracy, członkowie NZNP wskazywali na chęć podwyższenia liczby przyjmowanych uchodźców z 750 do jednego tys. Wobec laburzystowskich propozycji strategii Partii Narodowej odnieśli się w swojej ulotce wyborczej, wskazując, że opozycja przede wszystkim doprowadzi do zahamowania wzrostu gospodarczego, jeśli po wygranych wyborach wdroży zapowiadane ograniczenia w polityce imigracyjnej⁶². W programie NZNP w zasadzie jedynym niekorzystnym rozwiązaniem dla imigrantów była propozycja zwiększenia do 20 lat okresu zamieszkania dla rezydentów, który uprawniałby do emerytury⁶³.

Partia Zielona proponowała w czasie kampanii wzrost liczby przyjmowanych uchodźców z jednego do pięciu tys. rocznie⁶⁴ oraz wizy z przyczyn humanitarnych dla mieszkańców wysp pacyficznych, których życie jest zagrożone w wyniku zmian klimatycznych⁶⁵. W odniesieniu do tego ostatniego problemu GPA przedstawiała stanowisko, według którego Nowozelandczycy są chętni do niesienia pomocy humanitarnej, ale nie ułatwiał im tego rząd Partii Narodowej⁶⁶. Aktywiści Partii Zielonej generalnie unikali eksponowania tematu imigracji w swoich materiałach wyborczych, w związku z kontrowersyjną wypowiedzą – jednego ze swoich liderów – Jamesa Shawa, który jeszcze przed kampanią wyborczą zaproponował ograniczenie imigracji do wartości 1% rocznej liczby wzrostu populacji w Nowej Zelandii⁶⁷.

W kontekście platformy wyborczej NZF należy wskazać, że formacja ta prezentowała program nacjonalistyczny, izolacjonistyczny i antyimigrancki. Na taką ocenę wpłynęły wypowiedzi lidera tej partii W. Petersa, który w przedmowie do materiałów wyborczych zaznaczał, że „[...] witamy tych, których potrzebujemy, a nie tych, którzy potrzebują nas”⁶⁸. Ugrupowanie proponowało także Nowozelandczykom: pierwszeństwo na rynku pracy; ograniczenie imigracji do dziesięciu tys. rocznie; kształtowanie polityki imigracyjnej pod kątem potrzeb gospodarczych Nowej Zelandii; kontrolę programu łączenia rodzin wśród imigrantów; podniesienie liczby lat koniecznych dla uzyskania emerytury przez rezydenta do 25 lat zamieszkania w Nowej Zelandii; ograniczenie zjawiska wyzyskiwania imigrantów

⁶² *Immigration*, <https://www.national.org.nz/immigration>, odczyt z dn. 29.10.2017.

⁶³ *Make this election about. Migration*, <https://policy.thespinoff.co.nz/topic/Migration#Immigration>, odczyt z dn. 1.11.2017.

⁶⁴ *Green Party calls for refugee intake increase to 5000*, <http://www.newshub.co.nz/home/politics/2017/06/green-party-calls-for-refugee-intake-increase-to-5000.html>, odczyt z dn. 29.10.2017.

⁶⁵ *Welcoming more refugees*, <https://www.greens.org.nz/policy/fairer-society/welcoming-more-refugees>, odczyt z dn. 30.10.2017.

⁶⁶ *Welcoming more refugees. For a fairer society*, <https://www.greens.org.nz/sites/default/files/policy-pdfs/Green%20Party%20Refugee%20Full%20Policy%20Wording.pdf>, odczyt z dn. 30.10.2017.

⁶⁷ I. Davison, *Green Party apologises for pandering to anti-immigration, drops immigration policy*, „New Zealand Herald” z 2 lipca 2017, http://www.nzherald.co.nz/nz/news/article.cfm?c_id=1&objectid=11884922, odczyt z dn. 30.10.2017.

⁶⁸ W. Peters, *Immigration*, <http://www.nzfirst.org.nz/immigration>, odczyt z dn. 31.10.2017.

przez pracodawców; wypracowanie strategii dyslokacji imigrantów poza główne centrum imigracji, jakim jest Auckland; stałe podnoszenie wymogów znajomości języka angielskiego wśród imigrantów⁶⁹.

Odmienne stanowisko prezentowała wobec imigracji Partia Maoryska, z której programu przeziara postawa humanitarna, wyrażająca się w takich słowach: „[...] Nie powinniśmy ludzi wykluczać lub redukować ich do liczb na podstawie populistycznych opinii”⁷⁰. W programie tej formacji założono konieczność zmian w prawie imigracyjnym, również odnoszącym się do kwestii przysięgi dla nowych obywateli, którzy według jej propozycji byłoby zobowiązani do przysięgi również na Traktat z Waitangi (z 1840 roku)⁷¹. Ponadto postulowano następujące kierunki działań: reformę polityki łączenia rodzin, tak aby członkowie rodzin nie zrywali ze sobą więzi przez wzgląd na dzielące ich granice; stworzenie kategorii uchodźcy klimatycznego; częściową amnestię dla osób pozostających w Nowej Zelandii bezprawnie; utworzenie obowiązkowego kursu z zakresu Traktatu z Waitangi dla studentów międzynarodowych przebywających w Nowej Zelandii; zapewnienie pomocy finansowej dla imigrantów z regionu wysp pacyficznych, którzy osiągnęli wiek powyżej 65 lat; zniesienie dyskryminacji kulturowych, rasowych i religijnych, których pozostałości znajdują się w polityce imigracyjnej; wprowadzenie obowiązku znajomości języka⁷². Przedstawiciele partii nowozelandzkich autochtonów w zasadzie w żaden sposób nie wnioskowali za ograniczeniami w polityce imigracyjnej, a wręcz optowali za jej liberalizacją, choćby w sferze uwolnienia jej od więzów światopoglądowych.

Działacze partii ACT, występując przeciwko ograniczeniom polityki imigracyjnej, proponowali także stworzenie tzw. strefy wolności przepływu ludzi pomiędzy Nową Zelandią a Australią, Kanadą i Stanami Zjednoczonymi. Domagali się składania przez imigrantów deklaracji o ich akceptacji nowozelandzkiego systemu wartości. Podobnie jak NZNP i NZF, ACT obiecywało podnieść liczbę lat koniecznych do uzyskiwania uprawnień emerytalnych, a także postulowało wprowadzenie po wygranych wyborach opłat szkolnych dla rodziców dzieci, którzy nie są opodatkowanymi w Nowej Zelandii rezydentami⁷³.

⁶⁹ Tamże.

⁷⁰ *Immigration Policy 2017*, http://www.maoriparty.org/immigration_policy_2017, odczyt z dn. 31.10.2017.

⁷¹ Traktat z Waitangi został podpisany przez wodzów plemion maoryskich i gubernatora Zjednoczonego Królestwa w Nowej Zelandii w 1840 roku. Stanowił on, że ziemia i mieszkańcy Nowej Zelandii przechodzą pod opiekę króla Zjednoczonego Królestwa. Dokument ten do dziś jest zarzewiem konfliktów na linii Maorysi – Pakeha (czyli biała ludność Nowej Zelandii, najczęściej pochodzenia anglosaskiego). Można rzec, że jest to konflikt o ziemię między ludem rdzennym a kolonistami i ich potomkami; M. King, *The Penguin History of New Zealand*, Auckland 2003, s. 151-167.

⁷² *Immigration Policy 2017...*

⁷³ *Make this election about migration*, <https://policy.thespinooff.co.nz/topic/Migration#Immigration>, odczyt z dn. 1.11.2017.

Z kolei Partia Możliwości lokuje się wśród ugrupowań, które zalecały zmiany w polityce imigracyjnej na rzecz polityki jeszcze silniej ukierunkowanej na kwalifikacje i umiejętności przyszłych obywateli Nowej Zelandii. Taka koncepcja wskazywała na chęć dalszego dążenia do zawężania kanału rekrutacji imigrantów, bliskiego – w rozumieniu członków OP – „drenaży mózgów”. W odniesieniu także do polityk społecznych członkowie partii postulowali podniesienie limitu lat dla uzyskania nowozelandzkiej emerytury z dziesięciu do 25 lat. Pewnym przejawem planów ograniczania szans imigrantów było proponowanie zamknięcia rynku pracy przed imigrantami, jeśli ci mieliby zagrażać obywatelom *Aotearoa*⁷⁴.

Podsumowując, autor przedstawia swoją propozycję stanowisk partii politycznych Nowej Zelandii wobec imigracji. Wyszczególnić można trzy grupy partii o: 1) polityce antyimigracyjnej; 2) polityce ograniczonej imigracji i 3) tzw. polityce otwartych drzwi. Do tej pierwszej grupy należy zaliczyć NZF, do drugiej – Nowozelandzką Partię Pracy, i GPA, do trzeciej – Nowozelandzką Partię Narodową oraz Partię Maoryską.

Tabela 1. Stanowiska programowe partii politycznych wobec imigracji w trakcie kampanii wyborczej do Izby Reprezentantów w 2017 roku

Stanowisko partii politycznych wobec polityki imigracyjnej		
Antyimigracyjne	Ograniczonej imigracji	„Polityka otwartych drzwi”
NZF	NZLP GPA ACT Partia Możliwości	Partia Maoryska NZNP

Źródło: Opracowanie własne.

Imigracja w analizach przedwyborczych

Imigracja w okresie przedwyborczym i w trakcie wyborów wywoływała żywe zainteresowanie opinii publicznej. Eksperti nowozelandzcy podkreślali, że wśród imigrantów jest niższy stopień kryminalizacji życia, niższe jest też bezrobocie. Również pod kątem akulturacji i integracji, według danych przedstawianych w 2017 roku przez Oliviera Hartwicha, 87% imigrantów wskazywało, że są emocjonalnie związani z Nową Zelandią. Natomiast według badań społecznych, czterech na pięciu Nowozelandczyków wierzyło, że imigranci mają duży wkład w rozwój państwa. Z kolei siedmiu na dziesięciu respondentów uważało, że mają oni pozytywny wkład w życie gospodarcze państwa. Ponadto, jak wykazywały badania, dzieci imigrantów uzyskują lepsze wyniki w nauce i wyższy stopień wykształcenia od uśrednionych wskaźników dla tych wartości w Nowej Zelan-

⁷⁴ *Smarter Immigration*, <http://www.top.org.nz/top2>, odczyt z dn. 11.11.2017.

dii. O. Hartwich przyznawał, że infrastruktura wymaga odpowiednich nakładów, żeby sprostać wymogom państwa imigracyjnego. Podkreślił także w wywiadzie telewizyjnym, że imigracja rzeczywiście budzi strach części społeczeństwa, ale stoi to w sprzeczności z faktami i racjonalnością⁷⁵. W raporcie o imigracji, który wykonał zespół badawczy pracujący pod kierunkiem O. Hartwicha stwierdzono jednoznacznie: „Nasze badanie ukazało, że jeśli jesteśmy pewni siebie jako państwo, i pewni swoich prospektów ekonomicznych oraz swojej unikalnej tożsamości kulturowej, to nie powinniśmy się bać imigracji”⁷⁶. Ten raport, zatytułowany *The New New Zealanders. Why Migrants Make Good Kiwis*, został stworzony przez think-tank utrzymujący się z dotacji wielkiego biznesu, co zasadniczo mogło mieć wpływ na prezentowane w nim wyniki lub ich interpretacje⁷⁷. Jego autorzy wskazali, że ograniczenie imigracji nie wpłynie na usunięcie problemów mieszkalnictwa – bo na rosnące ceny mieszkań wpływ mają zachowania i postawy dotychczasowych obywateli Nowej Zelandii. Natomiast w odniesieniu do infrastruktury analitycy zwrócili uwagę, że imigranci płacą relatywnie więcej podatków od przeciętnego Nowozelandczyka. Zaproponowano ponadto wprowadzenie dodatkowego opodatkowania w celu wzmocnienia wydatków na infrastrukturę, zamiast ograniczania liczby imigrantów. Akcentowano także pozytywny wpływ imigracji na stopień produktywności/efektywności pracy.

Twórcy raportu podkreślali jednakże, że nie są w stanie określić czy imigracja jest dobrym, czy złym zjawiskiem dla Nowej Zelandii, bowiem zdają sobie sprawę z subiektywnych uwarunkowań takich ocen. Do obiektywnych warunków zaliczali m.in. wpływ imigracji na hamowanie starzenia się społeczeństwa. Dla życia gospodarczego ważne wnioski z badań to te wskazujące, że firmy zatrudniające nowo przybywających imigrantów posiadają większą zdolność wytwarzania nowych produktów i usług, a także częściej wchodzi przez eksport na nowe rynki⁷⁸. Z kolei już wcześniejsze studia wskazywały, że stanowisko opinii publicznej wobec imigracji jest bardzo zróżnicowane w Nowej Zelandii i warunkowane przede wszystkim podziałami socjopolitycznym, a więc zależne w wysokim stopniu od danej grupy społecznej⁷⁹.

⁷⁵ *The effects of immigratns coming to New Zealand*, <https://www.youtube.com/watch?v=HSwnyZfu6lQ>, odczyt z dn. 12.11.2017.

⁷⁶ *Media release: NZ Initiative addresses immigration fears in new report*, 30.01.2017, <https://nzinitiative.org.nz/reports-and-media/media/media-release-nz-initiative-addresses-immigration-fears-in-new-report/>, odczyt z dn. 12.11.2017.

⁷⁷ R. Hodder, J. Krupp, *The New New Zealanders. Why Migrants Make Good Kiwi*, Wellington 2017, *passim*.

⁷⁸ Tamże, s. 3–4, 32–33, 37.

⁷⁹ D. Grbic, *Social and Cultural Meanings of Tolerance: Immigration, Incorporation and Identity in Aotearoa, New Zealand*, „Journal of Ethnic and Migration Studies” 2010, vol. 36, nr 1, s. 126.

Wyniki wyborów

Według oficjalnych wyników w wyborach zwyciężyła Nowozelandzka Partia Narodowa. W głosowaniu, które odbyło się 23 września 2017 roku formacja ta otrzymała 44,4% głosów, co dało jej 56 mandatów w Izbie Reprezentantów. Drugie miejsce zajęła NZLP, zdobywając 36,9% głosów i 46 mandatów w Izbie. NZF uplasowała się na trzecim miejscu z wynikiem 7,2% poparcia i dziewięcioma mandatami w parlamencie, zaś Partia Zielona – na miejscu czwartym z 6,3% głosów oraz ośmioma mandatami. Natomiast na piątym miejscu w wyborach do Izby Reprezentantów znalazła się ACT z 0,5% poparcia i jednym mandatem. Z kolei Partia Maoryska otrzymała 1,2% głosów, co nie zagwarantowało jej członkom mandatów w parlamencie. Relatywnie wysokie poparcie, wobec braku szerszej działalności na scenie politycznej, uzyskała także Partia Możliwości z wynikiem 2,4% poparcia, co również nie przełożyło się na stan posiadania miejsc w Izbie Reprezentantów⁸⁰.

Z niniejszego podsumowania wyłania się obraz następujący: partie antyimigracyjne wraz z grupowaniami o programach wdrożenia ograniczeń w polityce migracyjnej (NZLP, NZF, GPA, ACT, OP) otrzymały 53,3% głosów, a bez wyników Partii Możliwości, która nie wprowadziła reprezentantów do parlamentu – 50,9% poparcia. Zwolennicy imigracji uzyskali zaś 45,6% głosów, a sama NZNP (bez Partii Maoryskiej) – zaledwie 44,4% poparcia. Oznacza to, że zwycięstwo przeciwników imigracji i polityków sceptycznych wobec niej nad jej stronnikami można zredukować do wyniku 50,9% do 44,4%. Wybory wygrały więc wyraźnie ugrupowania przeciwne „polityce otwartych drzwi” Nowej Zelandii, a co więcej te, które jednocześnie wskazywały na konieczność tworzenia barier dla imigracji. W ten sposób uznać należy, że zwycięstwo w wyborach odnieśli przedstawiciele tej części społeczeństwa nowozelandzkiego, która do imigracji ustosunkowana jest negatywnie.

Interesujący jest też rozkład poparcia ze względu na okręgi wyborcze. Wśród największych aglomeracji miejskich Nowej Zelandii zwycięzcami okazali się odpowiednio: w Auckland Central reprezentant NZNP, a w Wellington Centrali w Christchurch przedstawiciele NZLP. Są to wyniki w najbardziej „prestizowych” obwodach. W Auckland jest bowiem 19 okręgów wyborczych do Izby Reprezentantów, gdzie w ośmiu z nich wygrali kandydaci NZLP, w jednym – reprezentant ACT, a w dziesięciu członkowie NZNP. W Wellington natomiast na sześć okręgów, aż w pięciu zwyciężyła Partia Pracy, a tylko w jednym Partia Narodowa. W Christchurch na pięć okręgów do Izby w czterech triumfowali przedstawiciele NZLP⁸¹. Jak wynika z danych przedstawianych przez nowozelandzki Urząd Statystyczny

⁸⁰ 2017 General Election – Official Result. Nationwide Party Votes Results, http://www.electionresults.govt.nz/electionresults_2017/, odczyt z dn. 11.11.2017.

⁸¹ Tamże, odczyt z dn. 12.11.2017.

oraz przez samych polityków, imigranci kierują się głównie do Auckland⁸², które już w 2000 roku było celem dla 56% imigrantów przybywających do „krajki kiwi”⁸³.

Jednym z najważniejszych efektów wyborów z 2017 roku było jasne określenie przez rząd koalicyjny premier Jacindy Ardern polityki imigracyjnej, opartej na postulacie ograniczania przepływu ludzi. Pod rządami Nowozelandzkiej Partii Pracy i jej koalicjantów imigracja ma spaść nawet o 30 tys. W opinii członków gabinetu będzie przyjmowanych nawet o dziesięć tys. mniej studentów na kursy o niskim znaczeniu. Podniesione zostaną także kryteria testów dla imigrantów ubiegających się o wizę pracowniczą⁸⁴.

Wyniki wyborów były oceniane różnorodnie, ale ciekawy pozostanie zapewne komentarz jednego z internautów, który napisał: „Laburzyści dobili targu z diabłem. Peters jest nowozelandzką wersją Trumpa – protekcjonisty, populisty, który tworzy podziały. Socjaldemokraci skaczą w jednym łóżku z nacjonalistami... To się źle skończy!”⁸⁵.

Zakończenie

W wyniku przeprowadzonego badania pozytywnie zweryfikowano hipotezę stanowiącą przypuszczenie, że w programach wyborczych nowozelandzkich partii politycznych w 2017 roku polityka imigracyjna była wspierana hasłami populistycznymi. Ponadto hasła te i obraz polityki imigracyjnej w programach partii politycznych stał w sprzeczności z danymi empirycznymi. Wskazuje to, że wyborcy być może podjęli decyzje także w odniesieniu do innych determinatów polityki, związanych z wyborami w 2017 roku, aniżeli tylko stosunek do imigracji. Istnieje także prawdopodobieństwo, że decyzję o głosowaniu podjęli w sposób nieracjonalny, bez odniesień do sfery szeroko znanych faktów. Być może świadczy to o tym, że dla wyborców więcej, aniżeli względy ekonomiczne, znaczą – w odniesieniu do zgody lub jej braku na imigrację – czynniki natury psychologicznej, takie jak subiektywnie rozumiane poczucie bezpieczeństwa.

Uogólniając, należy uznać, że:

1. Partie głoszące w zasadzie hasła ograniczenia imigracji próbowały głosami swych aktywistów i przez materiały wyborcze wskazywać chęć podniesienia liczby uchodźców, którzy mieliby być przyjmowani do Nowej Zelandii, tonując dzięki głoszeniu haseł humanitarnych rzeczywiste zamierzenia antyimigracyjne.

⁸² *Auckland too much like China says Chinese immigrant and real estate agent*, „New Zealand Herald” z 14 sierpnia 2016, http://www.nzherald.co.nz/business/news/article.cfm?c_id=3&objectid=11693726, odczyt z dn. 12.11.2017.

⁸³ *A Changing New Zealand*, http://www.stats.govt.nz/browse_for_stats/people_and_communities/households/changing-nz.aspx, odczyt z dn. 12.11.2017.

⁸⁴ *Jacinda Ardern: What we can expect under New Zealand's new PM*, „ABC. News” z 21 października 2017, <http://www.abc.net.au/news/2017-10-21/jacinda-ardern-what-can-expect-from-new-zealand-new-government/9073120>, odczyt z dn. 1.11.2017.

⁸⁵ Tamże, odczyt z dn. 11.11.2017.

2. W odniesieniu do Nowej Zelandii uprawnione jest stwierdzenie, że mamy do czynienia z paradoksem politycznym. Wybory bowiem wygrały ugrupowania lewicowe, wyrażające wolę ograniczania skali imigracji, kiedy w Europie w obliczu kryzysu imigracyjnego partiami opowiadającymi się za ograniczeniem imigracji są formacje prawicowe, które także wygrywają wybory w swoich państwach.

3. Jedynym wspólnym mianownikiem ideowym w programach partii politycznych, które stworzyły rząd w Nowej Zelandii po wyborach 2017 roku jest zbieżna wizja polityki imigracyjnej.

4. W Nowej Zelandii doszło do paradoksalnego zjawiska, gdzie społeczeństwo wielokulturowe, silnie zróżnicowane etnicznie, wyraziło w obliczu kurczących się zasobów ludzkich poparcie dla partii politycznych opowiadających się za ograniczeniem imigracji.

5. Rząd Nowej Zelandii powstały w wyniku wyborów parlamentarnych z 2017 roku nie będzie prawdopodobnie prowadził „polityki otwartych drzwi” dla imigrantów.

6. Choć polityka imigracyjna była według wyborców czwartym z pięciu najważniejszych zagadnień kampanii wyborczej w 2017 roku, to jasne jest, że ma ona zasadniczy wpływ na inne ważne społecznie kwestie, choćby takie jak mieszkalnictwo.

7. Pomimo pozytywnego obrazu imigracji w społeczeństwie nowozelandzkim poparło ono w wyborach ugrupowania zapowiadające określone ograniczenia tego zjawiska, co trudno wyjaśnić bazując na racjonalnych przesłankach.

8. Dzięki wykorzystaniu w kampanii wyborczej haseł populistycznych wciąż można zyskać wysokie poparcie społeczne, nawet w państwach wysokorozwiniętych.

Słowa kluczowe:

Nowa Zelandia,
polityka imigracyjna,
populizm,
zachowania i postawy wyborcze,
partie polityczne.

Keywords:

New Zealand,
immigration policy,
populism,
electoral behaviour,
political parties.

The impact of political discourse on the 2017 general election results in New Zealand

In the paper, the author presents the results of the research on immigration policy discourse during the election campaign to the New Zealand House of Representatives in 2017. The hypothesis of this research was an assumption that in the election

manifestos of New Zealand political parties, the immigration policies were raised on populist slogans, which allowed them to take power and form a cabinet. The author has stated several research questions while trying to resolve the hypothesis and pointed out accompanying phenomena such as withdrawal from the traditional political division for ad hoc issues in public debate. One of such ad hoc issue was an immigration policy which became a common denominator for parties that formed the cabinet after the general election in 2017.